

Oyuncular Sendikası

Ulusal Seçme (Audition) İlkeleri

Bu ilkeler, Türkiye’de oyuncu seçme (audition) süreçlerinin şeffaf, güvenli, adil ve profesyonel standartlarda yürütülmesini sağlamak; oyuncuların haklarını, mahremiyetini ve çalışma güvenliğini korumak amacıyla hazırlanmıştır. Bu ilkeler, tüm tarafların hak ve sorumluluklarını netleştirerek sektörde etik, sürdürülebilir ve denetlenebilir bir seçme kültürü oluşturmayı hedefler.

1. Seçmelerin Kapsamı

1. Seçmeler net, açık ve sınırları önceden belirlenmiş şekilde hazırlanmalıdır. Bunlar;
 - a. Projenin İsmi
 - b. Yapım Şirketi
 - c. Nerede Yayınlanacağı: Hangi platform veya hangi kanal.
 - d. Yönetmeni
 - e. Seçme Sonuç Tarihi: Seçmelerin ne zaman sonuçlanacağına ilişkin belirlenen ve olumlu/olumsuz dönüşlerin yapılacağı tarih.
 - f. Çekim Takvimi: Çekim Başlangıç ve Bitiş Tarihi (Bilinmediği durumlarda tahmini sete çıkış ve yayın tarihi belirtilmelidir.)
 - g. Proje için, yapımcı kurum tarafından oyuncuya e-posta yoluyla iletilecek ayrı bir Gizlilik ve/ya Bilgilendirme Sözleşmesi hazırlanmalıdır.
 - i. Sözleşme dijital imza veya yazılı onay yoluyla e-posta üzerinden imzalanır ve her iki taraf için bağlayıcıdır. Böylece hem yapımcıya ait yaratıcı materyal korunur hem de oyuncunun seçmeye katılmadan önce rolün kapsamı ve içeriği hakkında yeterli bilgiye ulaşması sağlanır.
 - ii. Oyuncu, bu bilgileri yalnızca seçme süreci ile bağlantılı olarak kullanmayı ve üçüncü kişilerle paylaşmamayı taahhüt eder.
 - h. Rolün Kapsamı:
 - i. Birinci seçme için istenen sahne ve karakterin duygu durumuna dair bilgi.
 - ii. İkinci ve sonraki seçmeler için detaylı karakter analizi veya oynayacağı role dair bilgi.
 - i. Seçme Metinleri:
 - i. Senaryo **var** ise senaryonun oyuncuya iletilmesi
 - ii. Senaryo **yok** ise hikayeye dair genel bilgi, karakter analizi ve oyuncudan taleplerin anlatıldığı detaylı bir yazı
 - iii. Seçme metinleri, sahneler ve tiradlar.
2. Yukarıda bahsi geçen tüm bilgiler oyunculara açık ve anlaşılır bir dille, seçmeye katılmadan önce veya seçme kaydı istenmeden önce iletilmelidir.

3. Seçme daveti, oyunculara seçmelerin başlamasından veya talep edilmesinden en az 48 saat önce e-posta yolu ile iletilmelidir. Çocuk oyuncular için bu süre ise en az 72 saattir.
 - a. **İstisnai Durum:** Eğer hali hazırda devam eden bir iş için seçme talebinde bulunuluyor ise bu süre oyuncu için 24 saat, çocuk oyuncular 48 saat olarak uygulanabilir.
4. Seçmelerin **Çevrimiçi (Online)** olması halinde, kullanılacak metnin, seçmeye katılacak kişi dahil olmak üzere üç kişiyi geçmeyecek şekilde olması gerekir.
5. Oyuncudan, ilk seçme aşamasında en az bir (1) paragraflık ve en fazla altı (6) sayfa senaryo canlandırması istenebilir; ikinci veya sonraki geri çağrılarda ise bu sınır on (10) sayfayı geçmemelidir.
6. Çocuklar için sayfa sayıları **Çocuk Oyuncu Seçmeleri** başlığında belirtilmiştir.
7. Seçmelerin olumlu veya olumsuz sonuçlanması halinde, belirtilen tarihte e-posta yoluyla oyuncuya veya temsilcisine resmi bir bilgilendirilme yazısı geçilmelidir.
8. Seçmelerin olumsuz sonuçlanması halinde nesnel kriterler ile neden olumsuz sonuçlandığı belirtilmelidir.
9. Uluslararası standartlara göre, oyuncunun seçmede metni ezberlemesi zorunlu tutulamaz; metni kağıttan okuması engellenemez. Bu nedenle, seçme süreçlerinde en iyi uygulamalara yaklaşmak adına, ezber dayatmalarının olmaması ve oyunculara metni okuma özgürlüğü tanınması gerekmektedir.

Kayıt Altına Alınan Her Türlü Veri Hakkında

10. Prodüksiyon şirketi, çevrimiçi (online) veya fiziksel seçmelerden alınan video kayıtlarını nasıl saklayacağını ve kimlerin erişebileceğini açıkça belirtmelidir.
11. Seçmelerde yapılan kayıt yalnızca oyuncunun izniyle yapılmalı ve oyuncunun onayı olmadan başka bir amaçla kullanılamaz veya dağıtılamaz.
12. Görüntü ve ses kayıtları kişisel veri ve özel nitelikli veri kapsamındadır. İşlenmesi için Kişisel Verilerin Korunması Kanunu (KVKK) 5. ve 6. maddeler kapsamında açık rıza gerekir.
13. Oyuncunun görüntü ve ses kaydı gibi kişisel ve özel verilerini içeren audition kaydının paylaşılması da izne tâbi olup, izinsiz paylaşılması KVKK ve Türk Ceza Kanunu kapsamında suç teşkil eder.
14. Seçmeler oyuncunun mülakatıdır. Bu sebeple oyunculardan seçme duyurularına erişim, seçme çağrısıyla ilgili bilgilendirme ya da seçme kapsamında yapılacak fotoğraf çekimi için hiçbir koşulda ücret talep edilemez. Bu tür uygulamalar etik dışı olup, profesyonel standartlarla bağdaşmaz.
15. Oyuncular, seçmeyi düzenleyen ya da yürüten kişileri (yönetmen, cast direktörü, yapımcı vb.) ve/veya bağlı oldukları şirketi araştırmalı; bu kişi ve kurumların sektördeki itibarını, daha önceki işlerini ve profesyonel yaklaşımlarını dikkatle değerlendirmelidir. Güvenli ve saygılı bir çalışma ortamı sağlama konusundaki tutumları, seçmeye katılım kararı verirken önemli bir ölçüt olmalıdır.
16. Seçme duyuruları resmi ve hukuki yolla ispatlanabilir nitelikte olan e-posta yoluyla iletilmeli; telefon veya mesajlaşma ile yapılan iletişimler e-posta yoluyla doğrulanmalı ve kayıt altına alınmalıdır.

2. Yüz Yüze Seçmeler

1. Oyuncuların seçme davetinde e-posta ile bildirilenlerden başka hiçbir şey talep edilemez.
2. Fiziksel seçmelerin yapılacağı yerler İş Kanunu tarafından **çalışma yeri/işyeri** olarak geçer. İşyerinin sorumluluğu işverendedir. Bundan dolayı İş Sağlığı ve Güvenliği önlemleri alınmalıdır.
3. Fiziksel seçmeler, erişilebilir, uygun ve tanınmış çalışma alanlarında bu amaç için özel olarak tasarlanmış veya ayrılmış uygun alanlarda gerçekleştirilmelidir.
 - a. Seçmeyi yapan kişinin evi seçme mekanı olarak kullanılamaz.
 - b. Eğer bir otel kullanılacaksa, öncelikle uygun bir salon ayarlanması beklenir. Otel odaları, seçmeler için tercih edilmemelidir.
4. Seçmelerin yapıldığı alanda oyuncuların karaktere göre giyinmeleri, beklemleri ve hazırlanmaları için uygun kapalı alanlar sağlanmalıdır.
5. Seçmelerde gizlilik en üst düzeyde korunmalı ve gerekli tüm önlemler alınmalıdır.
6. Seçmeleri yürüten ekipte yalnızca işin gerektirdiği kişiler bulunmalı ve oyuncular, seçmede kimlerin yer aldığı konusunda önceden bilgilendirilmelidir. Dışarıdan bir gözlemci ya da seçme ekibine sonradan dahil olacak kişiler varsa, bu durum oyuncular bildirilip onayı alınmalıdır.
7. Seçmelerde kimlerin bulunacağına dair bilgi almak, oyuncunun meşru hakkıdır. Seçmeyi düzenleyen ve orada bulunan profesyoneller, kendilerini tanıtmalı ve unvanlarını açıkça belirtmelidir.
8. Oyuncular, seçmelere yanlarında seçmelerin akışını kesintiye uğratmamaları ve müdahale etmemeleri kaydıyla bir temsilci, akran veya aile üyesi ile katılabilirler. Bu destekçiler yalnızca eşlik etmekle sınırlı olup, seçmelerin akışını kesintiye uğratmamalıdır.
9. Oyuncular, gerekli durumlarda seçme mekanı ve seçmeyle ilgili tüm detayları (isimler, adresler, telefon numaraları vb.) temsilci, akran veya aile üyelerine iletmeli ve bu kişilerin bilgileri eksiksiz aldığından emin olmalıdır.
10. Eğer seçmede tek başınıza bir kişiyle kaldığınızı fark ederseniz, seçmelere tanık olacak başka bir kişinin dahil olmasını veya seçmeden ayrılma hakkınızı kullanabilirsiniz.
11. **Unutmayın**, seçme sırasında kendinizi güvensiz veya savunmasız hissettiğiniz her durumda, seçmeyi terk etme hakkınız vardır. Böyle bir durumla karşılaştığınızda, derhal ilgili kişiler, yapım şirketi ve Oyuncular Sendikası'na bildirimde bulunmanız önemle tavsiye edilir.
12. Bir seçme sırasında herhangi bir fiziksel veya duygusal zarar görmeniz durumunda, derhal hukuki yollara (polis veya savcılık şikayeti) başvurmanız gerekmektedir. Özellikle fiziksel zarar ve/ya cinsel saldırı söz konusuysa, mümkünse üzerinizi değiştirmeden ve düş almadan önce darp raporu almanız büyük önem taşır; bu, adaletin yerini bulması için delillerin korunmasını sağlar. Böyle bir durumda, Oyuncular Sendikasına bağlı olduğunuz veya alanınızda faaliyet gösteren meslek birliğinizi de bilgilendirerek destek talep etmeniz önemlidir. Unutmayın, bu kurumlar size yardım etmek için vardır; destek almaktan çekinmeyin.

3. Çevrimiçi (Online) Seçmeler / Özçekim (Self Tape / Self Audition)

1. Seçmelerin **Çevrimiçi (Online)** olması halinde, kullanılacak metnin, seçmeye katılacak kişi dahil olmak üzere üç (3) kişiyi geçmeyecek şekilde olması gerekir.
2. İşin gereklilikleri, rol, ihtiyaçlar ve istenenler bu metnin 1.Bölümü olan **Seçmelerin Kapsamı** kısmında açıkça belirtildiği gibi oyuncuya net bir şekilde e-posta yoluyla önceden iletilmeli, belirlenen sınırlar dışında herhangi talep yapılmamalıdır.
3. Uluslararası standartlara göre, oyuncunun seçmede metni ezberlemesi zorunlu tutulamaz; metni kağıttan okuması engellenemez. Bu nedenle, seçme süreçlerinde en iyi uygulamalara yaklaşmak adına, ezber dayatmalarının olmaması ve oyunculara metni okuma özgürlüğü tanınması gerekmektedir.
4. Kayıt için gerekli tüm teknik detaylar oyuncuya önceden açıkça bildirilmelidir.
 - a. Kayıtlar ve görüntüler, sadece seçmeyi yapan profesyonel ekibin erişimine açık olmalıdır. Oyuncunun izni olmadan hiçbir şekilde başka bir amaçla kullanılmamalı veya dağıtılmamalıdır.
 - b. Oyuncudan, 720p'den daha yüksek çözünürlükte kayıt yapması beklenemez.
 - c. Oyuncunun ücret ödeyeceği herhangi bir sanal toplantı sitesi kullanması veya herhangi bir düzenleme yazılımı ya da özel ekipman kullanması talep edilemez.
 - d. Oyunculardan, seçilen rol için kayıtlarını yükleyecekleri veya iletecekleri platformlar için hiçbir ücret talep edilemez.
5. Oyuncunun göndereceği her kayıtla birlikte kendini tanıttığı bir video eklenmesi tavsiye edilir. Karışıklıkların önüne geçmek adına oyuncunun seçme videosundaki hali ile isim soyisimlerini paylaştıkları bir video gönderilmesi yaşanabilecek sorunların önüne geçilmesinde kolaylaştırıcı olacaktır.
6. Oyuncunun göndereceği kayıtların dosya adları **"IMG_123.mov"** gibi belirsiz bir isimle değil, cast direktörleri ve yapımcı tarafından karışıklığa mahal vermeyecek şekilde **"İsimSoyisim/KarakterAdı/Tarih/Audition"** şeklinde düzenlenmelidir.
7. Kayıtların Google Drive gibi bir çevrimiçi buluta yüklenmesi veya WeTransfer gibi indirilmenin takip edileceği kanallar üzerinden aktarılması tavsiye edilir. Whatsapp benzeri uygulamalar kayıt isimlerini değiştirebileceği ve herhangi bir yasal kanıtlanabilirliği olmadığı için tavsiye edilmez.

4. Çıplaklık ve Simüle Edilmiş Cinsellik İçeren Sahne Seçmeleri

Aşağıdaki kurallar, fiziksel seçmeler, çevrimiçi seçmeler (özçekim/self tape, self audition) ve

benzeri tüm seçme türleri için geçerlidir.

1. Yapımcılar, yönetmenler, cast direktörleri ve benzeri kişiler, fiziksel, çevrimiçi ya da özçekim (self tape) seçme süreçlerinde, oyuncuların çıplak ve/veya yarı çıplak fotoğraf veya kişisel video kayıtları talep edemezler.
2. Seçmeleri yürüten yapımcılar, yönetmenler, cast direktörleri ve benzeri kişiler, fiziksel, çevrimiçi ya da özçekim (self tape) seçme sürecinin herhangi bir aşamasında, oyuncuların çıplak ve/veya yarı çıplak olmalarını ya da simüle edilmiş cinsel eylemleri (örneğin öpüşme, sevişme, mastürbasyon vb.) canlandırmalarını kesinlikle isteyemezler.
3. Senaryo gereği, seçmelerde oyuncunun beden teşhiri ile ilgili zorunlu bir sahne/görüntüleme söz konusu ise, bu yalnızca **seçmenin son aşamasında** (last call) ve **sadece bir kereye mahsus olmak üzere aşağıdaki koşullara göre** uygulanabilir:
4. **Koşullar:**
 - a) Oyuncudan son seçmede, halka açık bir havuzda veya plajda giyilebilecek bir mayodan daha açık kıyafetler giymesi istenemez. Bu tür kıyafetler, oyuncunun daha fazla çıplaklık için rızası olsa bile, profesyonel sınırlar içinde tutulmalıdır ve bedenin mahrem bölgelerini tamamen kapatmalıdır.
 - b) Çıplaklık, yarı çıplaklık ve/veya simüle edilmiş cinsel eylemler içeren sahnelerle ilgili bilgiler, seçme duyurusunda önceden açık ve net şekilde belirtilmelidir. Oyuncular, seçmeye katılmadan önce sahnenin gerektirdiği unsurlar hakkında tam bilgiye sahip olmalı ve bu bilgiye dayanarak seçmeye katılma ya da katılmama kararını özgürce verebilmelidir.
 - c) Bu tür sahneler (çıplaklık, yarı çıplaklık ve/veya simüle edilmiş cinsel eylemler), yalnızca oyuncunun isteği üzerine, güvenilir ve tarafsız bir üçüncü kişinin gözlemci olarak bulunduğu durumlarda çekilebilir. Özçekim (self-tape / self-audition) formatında yapılan seçmelerde ise, hiçbir istisna olmaksızın, çıplaklık veya yarı çıplaklık içeren çekimler talep edilemez ve gerçekleştirilemez.
 - d) Sahne, tüm ayrıntılarıyla oyuncuya anlatılır; sınırlar net bir şekilde belirlenir ve oyuncunun bunları anladığından emin olduktan sonra bilgilendirilmiş onayı alınır.
 - e) Bu sahneler için, seçme sırasında çekilen herhangi bir görüntü önceden yazılı onay gerektirir. Oyuncu, seçmeler tamamlandıktan sonra seçmenin kopyasını isteyebilir ve bu içeriğin imha edilmesini talep etme hakkına sahiptir.
 - f) Seçmelerde, kişisel telefonlar ve cihazlar kullanılarak kesinlikle kayıt yapılamaz.
 - g) Mekanda maksimum düzeyde gizlilik sağlanır; odada yalnızca rolün seçilmesi için gerekli olan en az sayıda kişi bulunur ve bu kişiler hakkında oyuncuya önceden bilgi verilir.
 - h) Seçmelerde, oyuncunun bedeniyle ilgili herhangi bir yorum yapılamaz.
 - i) Oyuncu izin vermediği sürece, rol gereği olsa dahi oyuncuya dokunulamaz ve oyuncu dokunularak yönlendirilemez.

5. Çocuk Oyuncu Seçmeleri

1. Seçmelerde çocuk oyuncuların mahremiyetine, fiziksel ve duygusal güvenliğine özen gösterilmelidir.
2. Çocuk oyuncuların katılacağı seçmelerde randevu sistemi uygulanmalı. Çocuk oyuncu deneme çekimleri için asla bekletilmemelidir.
3. Çocuk oyuncular için seçme daveti, seçmelerin başlamasından veya talep edilmesinden en az 72 saat önce e-posta yolu ile iletilmelidir.
4. Her yaş grubu için ayrı ayrı belirlenen çalışma süreleri, çocuğun işyerine vardığı anda başlar. Hiçbir çocuk, aşağıda belirtilen, yaş gruplarınca belirlenen çalışma sürelerinden fazla çalışmaya tabi tutulamaz.
 - a) Altı (6) ila on üç (13) yaş arasında olan çocuk, eğitim saatlerinin dışında kalmak şartıyla okul günlerinde bir (1) saatten fazla; okul günleri dışında ise iki buçuk (2,5) saatten fazla çalıştırılmaz.
 - b) Üç (3) ila beş (5) yaş arasında olan çocuk, okul öncesi eğitim saatlerinin dışında kalmak şartıyla bir günde bir (1) saatten fazla çalıştırılmaz.
 - c) Bir (1) ila iki (2) yaş arasında olan çocuk, okul öncesi eğitim saatlerinin dışında kalmak şartıyla bir günde otuz dakikadan (30) fazla çalıştırılmaz.
 - d) Üç (3) aylıktan büyük ancak bir yaşını doldurmamış çocuk, kısa süreli işlerde pasif performans ile bir defada on dakikayı (10) aşmayacak şekilde çalıştırılabilir.
 - e) Üç aylıktan küçük çocuk, hiçbir surette çalıştırılmazlar.
5. Seçmeler, çocuk oyuncuların okullarını aksatmayacak, eğitim haklarını engellemeyecek biçimde planlanmalıdır.
6. Seçmelerin hiçbir aşamasında çocuk yalnız kalmaz ve ebeveynin çocuğa erişimi engellenemez.
7. Çocuk oyuncuya seçmelerde şiddet, cinsellik, çıplaklık, küfür, istismar veya travmatik temalar içeren sahneler oynatılamaz. Eğer rol senaryoda böyle bir öge içeriyorsa, seçme metni özel olarak değiştirilmelidir.
8. Çocuğa rolün içeriği ve sahnenin bağlamı yaşına uygun bir dille açıklanmalıdır.
9. Rolün içeriği, çekim tarihleri, yerleri, süresi, özel gereklilikler (dans, yüzme, dublörlük vb.) gibi her türlü bilgi bu metnin 1. Bölümü olan **Seçmelerin Kapsamı** kısmında yer alan bilgiler dahilinde seçme öncesinde veliye açıkça bildirilmelidir.
10. Çocuk oyuncuların çalıştırılacağı sayfa sayısı şu şekilde düzenlenmiştir;
 - a. 6 yaş altı için en fazla bir (1) sayfa.
 - b. 6–11 yaş arası için en fazla iki (2) sayfa.
 - c. 12–15 yaş arası için en fazla dört (4) sayfa.
11. Çocuk oyuncudan hiçbir koşulda ezber yapması beklenemez.
12. Eğer özçekim (Self-tape) isteniyorsa, sahne evde, ebeveyn gözetiminde çekilmelidir.
13. Seçmelere, çocuk oyuncunun yaşına ve sahneye uygun, rahat kıyafetlerle katılması gereklidir.
14. Hiç kimse çocuk oyuncudan fiziksel görüntüsünü veya kilosunu değiştirmesini talep edemez.
15. Fiziksel seçmeler, mekan ve seçme süreciyle ilgili her bir kural çocuk oyuncular için de geçerlidir. Mekanın erişilebilir, açıkça belirtilmiş ve seçmelere uygun halde olması gerekir.
16. Fiziksel seçmelerde her zaman bir pedagog ve çocuk oyuncu koçu bulundurma zorunluluğu vardır.
17. Seçmeler sırasında çocuğa ya da ebeveyne baskı veya manipülasyon yapılamaz.

18. Çocuk oyuncunun seçilmemesi halinde bilgilendirme; çocuk gelişimi uzmanı veya pedagog eşliğinde, yalnızca ebeveyni veya yasal temsilcisi aracılığıyla yapılır. Çocuğun başarısızlık veya yetersizlik duygusuna kapılmasını önleyecek biçimde, olumlu ve destekleyici bir dil kullanılır.
19. Ebeveynin veya çocuğun, seçme sürecinde uygunsuz bir davranışla karşılaşması durumunda, doğrudan Oyuncular Sendikası'na bildirilmesi beklenir.